

KEILA

KEILA LINNA JÄÄTMEKAVA AASTATEKS 2021-2026

Tellijä: **Keila Linnavalitsus**

Töö koostaja: **OÜ Alkranel**

Juhtekspert: Alar Noorvee

Vastutav täitja: Paula Nikolajeva

Tartu 2020-2021

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS.....	4
2. JÄÄTMEHOOLDUSE HETKEOLUKORRA KIRJELDUS	5
3. PLANEERIMINE	6
3.1. Hinnang jäätmevoogude arengule tulevikus.....	6
3.2. Eesmärkide seadmine	8
3.2.1. Jäätmekäitluse kavandamise lähtekohad	8
3.2.2. Jäätmemajanduse probleem- ja kitsaskohad	9
3.2.3. Jäätmemajanduse eesmärgid ja sihtasemed	10
4. TEGEVUSKAVA	17
4.1. Kogumissüsteemide valik	17
4.1.1. Olmejäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	17
4.1.2. Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	17
4.1.3. Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	17
4.1.4. Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	18
4.1.5. Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	18
4.1.6. Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem	18
4.1.7. Kantavate patareide ja akujäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	18
4.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine	19
4.3. Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine	20
4.4. Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa	20
4.5. Teavituskampaaniad	23
4.6. Jäätmehoolduse rahastamine.....	24
4.7. Jäätmekava 2021-2026 rakendusplaan	24
KASUTATUD ALLIKAD	33
LISAD.....	34
Lisa 1. Jäätmehoolduse õiguslikud alused	34
Lisa 2. Jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale.....	34
Lisa 3. Jäätmehoolduse hetkeolukorra kirjeldus.....	34

1. SISSEJUHATUS

Kohaliku omavalitsuse jäätmekava on kohaliku tasandi jäätmehoolduse arengudokument. Jäätmekava koostamisel ja uuendamisel tuleb juhinduda riiklikust jäätmekavast ning seada kohaliku tasandi jäätmevaldkonna arendamise eesmärgid ning paika panna tegevuskava.

Käesoleva Keila linna jäätmekava 2021-2026 eesmärgiks on linna jäätmehoolduse tõhustamine ning edasiarendamine.

Riigi jäätmekava 2014 – 2020 eesmärkideks on:

- Vältida ja vähendada jäätmeteket, sh vähendada jäätmete ohtlikkust;
- Võtta jäätmed ringlusesse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel;
- Vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tõhustades mh seiret ning järelevalvet.

Kohalikul tasandil tähendab see eelkõige järelevalve tõhustamist, panustamist elanikkonna teadlikkuse tõstmisesse ning jäätmete liigiti kogumise arendamisse.

Jäätmekava koostamisel ja eesmärkide seadmisel on lähtutud riigi jäätmekavas 2014 – 2020 seatud eesmärkidest, meetmetest ja sihttasemetest ning jäätmeseaduse § 39 ja § 42.

Eesmärkide täideviimiseks on koostatud tegevuskava, kus on kirjeldatud tegevusi jäätmekäitluse arenguks ja edendamiseks. Lisaks on välja toodud võimalikud rahastamise võimalused.

Käesolevas jäätmekava põhiosas on esitatud Keila linna jäätmekava jäätmehoolduse hetkeolukorra lühikirjeldus, planeerimine ning tegevuskava. Lisades on esitatud jäätmemajanduse õiguslikud alused (lisa 1), jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale (lisa 2) ning jäätmehoolduse hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs (lisa 3).

Käesolev jäätmekava käsitleb jäätmeseaduse reguleerimis- ja kohaldamisalasse kuuluvaid jäätmeid.

2. JÄÄTMEHOOLDUSE HETKEOLUKORRA KIRJELDUS

Keila on 10 087 (Keila linna kodulehe andmetel, 12.04.2021 seisuga) elanikuga väikelinn Põhja-Eestis (vt ka Tabel 2.1). Linn asub 25 km Tallinnast edela pool ning hõlmab enda alla 11,25 km² ala. Pool sellest alast on asustatud tihedalt ning teise poole katavad metsad, looduslikud heinamaad ning sood. Keila linna üldplaneeringu (2002) alusel on Keila linn tiheasustusala ning piirneb Keila linna administratiivpiiriga. Asustatud ala jagab kaheks Keilat läbiv raudtee, millest lõuna poole jäävad eramajad ning põhja poole korruselamud. Viimase 10 aastaga on Keilas rajatud mitmeid uusi elamupiirkondi. Praeguseks on linnas 171 korterelamut, 14 ridaelamut ning 1141 eramut.

Tabel 2.1. Keila linna rahvastiku jaotus vanusegrupiti aastatel 2015-2020 (Allikas: Statistikaamet, 01.01.2021 seisuga)

Aasta	Lapsed, 0-18	Tööealised, 19-64	Eakad, 65+	KOKKU
2015	2371	5734	1465	9571
2016	2390	5673	1513	9577
2017	2418	5732	1545	9695
2018	2450	5761	1563	9775
2019	2498	5795	1615	9910
2020	2610	5779	1654	10 044

Keila linna jäätmehoolduse hetkeolukorra kirjeldamisel ning analüüsimisel (lisa 3) on lähtutud tekkivate jäätmekoguste ning jäätmeliikide andmetest (andmeallikad Keskkonnaagentuur). Lisa 3-s on kirjeldatud olemasolevat jäätmete kogumis- ja käitlussüsteemi, jäätmehoolduse hetkeolukorda ning esitatud tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa. Samuti on hinnatud eelmise jäätmekava perioodi eesmärkide täitmist.

Hetkeolukorra hinnangu eesmärgiks on kaardistada omavalitsuse jäätmemajanduse probleemkohad ning määratleda vastavad eesmärgid.

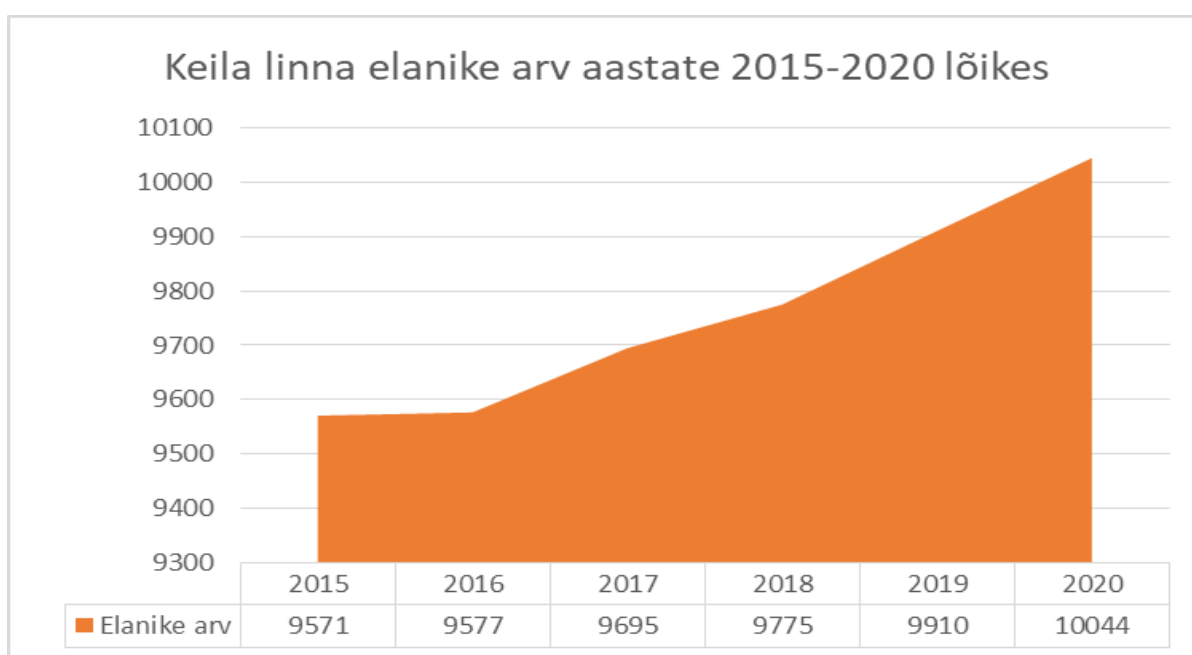
Keila linna jäätmekava koostamisel on kogutud ja käideldud jäätmeliikide ja –koguste hindamise aluseks võetud andmed riigi jäätmestatistikast ning muudest asjakohastest materjalidest. Kuna jäätmekäitlejad teenindavad korraga mitut omavalitsust, on kogutud jäätmete hulgast raske eristada kui palju konkreetsest omavalitsusest jäätmeid kogutakse, seetõttu toimuvad tihti arvutused jäätmearuande jaoks ligikaudselt konteinerite/mahutite mahu järgi. Sellest lähtuvalt tuleb arvestada, et riiklikus jäätmestatistikas võib esineda ebatäpsuseid. Lisaks on riiklikust jäätmestatistikast välja jäetud korraldatud jäätmeveoga haaramata jäätmetekitajad, tekkekohas kompostitavad jäätmed ning illegaalselt ladestatavad jäätmed (ulaladestus).

3. PLANEERIMINE

Jäätmehoolduse planeerimise aluseks on jäätmeõigusaktid ja strateegilised dokumendid, mis sisaldavad konkreetseid riiklikke eesmärke ning seisundiosa teavet (hetkeolukorra analüüsi ja hinnanguid), millest tuleb kohalikul tasandil lähtuda.

3.1. Hinnang jäätmevoogude arengule tulevikus

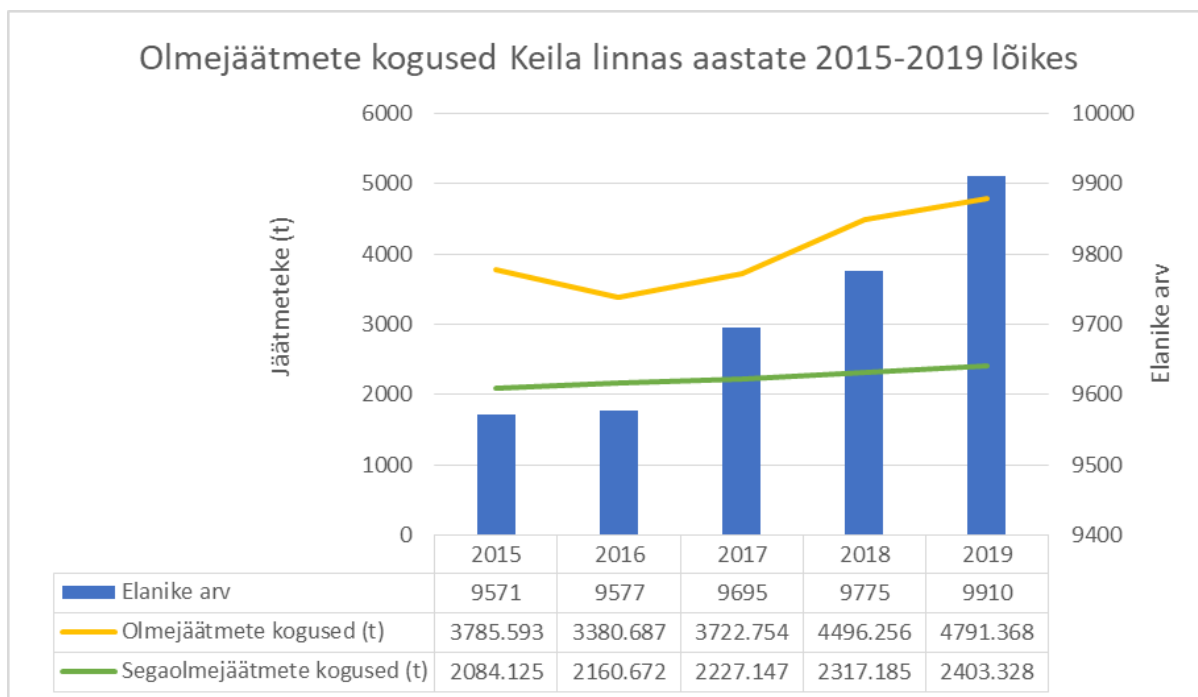
2018. aastal koostati Keila linna üldplaneeringu alusuuringuna Keila rahvastikuprognos. Prognosi kohaselt on tulevikus oodata Eestis rahvastikukadu. Sellegipoolest jõuti uuringus järeldusele, et Keilas võib lähima 10-aastase perioodi sees prognoosida rahvastiku arvu kasvu. (Tekku ja Kõll, 2019) Rahvaarv Keila linnas on iga aastaga tõusnud, olles 2020. aasta 1. jaanuari seisuga 10 044 (vt Joonis 3.1). Lähtudes viimaste aastate rahvaarv muutustest ning rahvastikuprognosist, võib eeldada, et rahvaarv jätkab senist kasvu.

Joonis 3.1. Keila linna elanike arv aastate 2015-2020 lõikes (Allikas: Statistikaamet, 2021)

Jäätmetekkekogused on sõltuvuses inimeste tarbimisharjumustega. Inimeste tarbimisharjumused sõltuvad aga sissetulekust, mis on otseses seoses riigi ja piirkonna majandusolukorraga – mida paremini läheb majandusel, seda kõrgemad on elanike töötasud

ning seda enam tarbitakse kaupsid ja teenuseid. Jäätmetekkekogused Keila linna haldusterritooriumil on esitatud joonisel 3.2.

Joonis 3.2. Olmejäätmete kogused Keila linna haldusterritooriumil aastate 2015-2019 lõikes (Allikad: Keskkonnaagentuur, 2020; Statistikaamet, 2020)

Aastate 2015-2020 jooksul on Keila linna rahvastik kasvanud iga-aastaselt umbes 1% võrra. Eeldades, et Keila linna rahvaarv kasvab ka edaspidi iga-aastaselt 1% võrra, on jäätmekava perioodi lõpuks rahvaarv kasvanud 10 659ni (vt Tabel 3.1). Aastate 2015-2019 jooksul on Keila linnas segaolmejäätmete teke majapidamistes ja ettevõtetes elaniku kohta kasvanud umbes 3% võrra. Sarnaselt rahvaarvule, prognoositi segaolmejäätmete kasvu elaniku kohta iga-aastaselt 3,1% võrra. Segaolmejäätmete sisaldus on kogu jäätmetekkest moodustanud aastatel 2015-2019 keskmiselt 56,1% ning seda arvestati prognoositava aastase jäätmetekke arvutamisel. Eelnevast lähtudes on uue jäätmekava perioodi lõpuks oodata võrreldes 2019. aastaga umbes 19% jäätmetekke kasvu.

Tabel 3.1. Keila linna prognoositav rahvaarv ja jäätmete teke jäätmekava perioodiks 2021-2026

Aasta	Elanike arv	Prognoositav segaolmejäätmete teke, t	Prognoositav olmejäätmete koguteke, t
2021	10 144	2612,601	4657,259
2022	10 245	2720,411	4849,442
2023	10 347	2832,668	5049,553
2024	10 450	2949,553	5257,914
2025	10 554	3071,253	5474,859
2026	10 659	3197,965	5700,736

3.2. Eesmärkide seadmine

3.2.1. Jäätmekäitluse kavandamise lähtekohad

Jäätmekava eesmärkide seadmisel tuleb arvestada jäätmehoolduse põhimõtteid, jäätmealaseid õigusakte, Euroopa Liidus ja Riigi jäätmekavas 2014-2020 püstitatud eesmärgid ning hetkeolukorda, samuti jäätmehoolduse arendamise võimalusi. Jäätmehoolduse kavandamisel võetakse arvesse saavutatud jäätmehoolduse taset (sh esile kerkinud probleeme) ning olemasolevaid ja lähiajal tekkivaid tehnilisi võimalusi jäätmete käitlemiseks.

Jäätmemajanduse peamine eesmärk lähtuvalt Riigi jäätmekavast 2014-2020 on jäätmete vähendamine ja ringlussevõtu suurendamine ning jäätmetest tuleneva keskkonnamisriiki vähendamine. Keila linna jäätmemajanduse üldised eesmärgid ühtivad Riigi jäätmekavas 2014-2020 tooduga:

- Jäätmetekke vältimine;
- Jäätmekoguste vähendamine;
- Jäätmete taaskasutusse suunamine;
- Jäätmete keskkonnamisriiki vähendamine.

Jäätmehoolduse edasist arengut planeerides on vajalik lähtuda eelkõige jäätmehierarhiast, mis koosneb lähtuvalt Euroopa Liidu raamdirektiivist 2008/98/EÜ viiest astmest: jäätmetekke vältimine, korduskasutuseks ettevalmistamine, materjali ringlussevõtt, muu taaskasutus (põletamine, tagasitõide jms), prügilasse ladestamine.

Jäätmete **korduskasutus** on jäätmete taaskasutamismoodus, kus jäätmeid kasutatakse nende esialgsel otstarbel, see tähendab viisil, kuidas kasutati tooteid, millest jäätmed tekkisid. Jäätmete **ringlussevõtt** on samuti taaskasutamismoodus, kuid sellisel juhul kasutatakse tekkinud jäätmetes sisalduvat ainet tootmisprotsessis esialgsel või mõnel muul otstarbel, selle juurde kuulub ka bioloogiline ringlussevõtt (v.a energiakasutus). **Bioloogiline ringlussevõtt** on jäätmete biolagunevate osade lagundamine kontrollitavates tingimustes ning mikroorganismide abil, mille tulemusena saadakse stabiliseeritud orgaanilised jääkmaterjalid või metaan. Prügilasse ladestamist ei loeta bioloogilise ringlussevõtu vormiks. Jäätmete **energiakasutus** on jäätmete taaskasutamismoodus, kus põletuskõlblikke jäätmeid kasutatakse energia tootmiseks nende põletamisel eraldi või koos muude jäätmete või kütusega, kasutades ära tekkinud soojuse. Üheks võimaluseks on siin ka jäätmete gaasistamine, saadud gaasist toodetakse energiat. Jäätmehierarhia kõige madalamal astmel on **jäätmete ladestamine**, mida võimalusel on soovitatav vältida.

Jäätmetekke vältimise edendamisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle keskkonnateadlikkusest ja tarbimisharjumusest sõltub suuresti omavalitsuses tekkivate pakendi- ja olmejäätmete kogused. Seetõttu omab kohalike omavalitsuste teavitustöö, info jagamine osavaldade ajalehes, kodulehel, infotahvliitel jms olulist rolli jäätmetekke vähendamisel, seda läbi elanike teadlikkuse tõstmise. Pakendiseaduse § 36 lg 2 kohaselt tuleb pakendijäätmeid taaskasutada:

- 1) Pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60% kalendriaastas;
- 2) Pakendijäätmete kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80% kalendriaastas.

Valdava osa pakendijäätmete potentsiaal taaskasutuseks on just läbi ringluse võtu. Kõige efektiivsem on taaskasutusse suunamine juba tekkekohas liigiti kogudes, kuna see hoiab ära nn tooraine saastatuse, seega on oluline propageerida liigiti kogumist ning võimaldada pakendijäätmete üleandmist.

Probleemtoodete tootjad vastutavad ning on kohustatud korraldama probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise. Jäätmete üleandmisvõimalustest teavitamiseks tuleb tootjatel ja tootjate organisatsioonidel korraldada teabekampaaniaid.

Jäätmeseaduse § 134 kohaselt tuleb biolagunevate jäätmete sisaldust ladestavate jäätmete hulgas vähendada 2020. aastaks 20 massiprotsendini. Töötlemata jäätmete prügilasse ladestamine ei ole vastavalt jäätmeseadusele lubatud, eesmärgiks on soodustada taaskasutatava materjali eraldamist jäätmemassist.

Keila linnas on ohtlike jäätmete üleandmiseks kaks kogumiskohta – Keila jäätmejaam ning Makrokapital OÜ jäätmete kogumispunkt.

Riigi jäätmekavas 2014 - 2020 on peamiseks suunaks jäätmetekke vähendamine. Kui jäätmete tekkimist pole võimalik ära hoida, siis Euroopa Rohelise kokkulepe (2019) kohaselt tuleb jäätmete majanduslik väärtus taastada ning vältida või minimeerida nende mõju keskkonnale ja kliimamuutustele. Kohalikud omavalitsused saavad selle eesmärgi täitmisele kaasa aidata jäätmevaldajate keskkonnateadlikkuse tõstmise kaudu.

3.2.2. Jäätmemajanduse probleem- ja kitsaskohad

Keila linna haldusterritooriumi jäätmemajanduse põhilised puudused on seotud madala keskkonnateadlikkuse ja jäätmete utiliseerimisvõimalustega. Tabelis 3.2 on esitatud Keila linna jäätmemajanduse probleemid ja parendamist vajavad teemad.

Tabel 3.2. Jäätmehoolduse probleemid ja parendamist vajavad teemad Keila linna haldusterritooriumil

Jäätmehoolduse probleem	Jäätmehoolduse probleemi kirjeldus
Romusõidukid	Romusõidukite kogumine kinnistutel.
Ehitus- ja lammutusjäätmete ebaseaduslik kõrvaldamine	Ehitus- ja lammutusjäätmeid kasutatakse täiteks, maetakse maha või kõrvaldatakse muul ebaseaduslikul moel.
Avalike jäätmekonteinerite ümbruse risustamine	Jäätmekonteineri täitumisel risustatakse konteineri ümbrust.
Biojäätmete liigiti kogumine	JäätS § 134 toodud sihtarvu täitmiseks peaks biojäätmete (k.a. paberi- ja kartongijäätmete) liigiti kogumise määr olema vähemalt 60-65%. 2021. a alguse seisuga kohaldub biojäätmete liigiti kogumise kohustus ainult enam kui 24 korteriga majadele. Kohustust on otstarbekas laiendada.
Tekstiilijäätmete liigiti kogumine	JäätS § 136 ³ toodud sihtarv saavutamata
Ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumine	JäätS § 136 ³ toodud sihtarv 2019. aastal saavutamata.

Jäätmehoolduse probleem	Jäätmehoolduse probleemi kirjeldus
Elanike ja ettevõtjate jäätmealase teadlikkuse osas on kasvuruumi	Projekt „Ringmajandusel põhineva biojäätmete käitluslahenduse väljatöötamine Keila linnale“ käigus läbiviidud intervjuude ja küsitluse tulemusel selgus, et jäätmete liigiti kogumise teadlikkuse osas on puudujääke.

3.2.3. Jäätmemajanduse eesmärgid ja sihttasemed

Keila linna haldusterritooriumi üldised jäätmemajanduse arendamise eesmärgid on jäätmete liigiti kogumine ning nende sortimine tekkekohal.

Keila linna jäätmekava strateegiliste eesmärkide saavutamiseks ja kavandatud meetmete ja tegevuste edukaks rakendamiseks saavutatakse järgmised tulemused:

- Luuakse täiendavaid võimalusi jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks;
- Elanikud on teadlikud jäätmetekke vältimise võimalustest ja liigiti kogumisest;
- Linnavalitsusel on olemas piisavalt teadmisi ja ressursse omavalitsuse territooriumil jäätmekäitluse korraldamiseks.

Keila linna jäätmemajanduse arendamisel tuleb lähtuda riikliku jäätmekavaga seatud eesmärkidest ning kehtivatest jäätmemajandust reguleerivatest eesmärkidest. Sellest tulenevalt on jäätmekäitluse eesmärkide seadmisel lähtutud riiklikest eesmärkidest ning olemasoleva olukorra analüüsil tuvastatud probleemidest ja kitsaskohtadest.

Riikliku jäätmekava 2014-2020 peaesmärgiks on jäätmekäitluse hierarhiat järgiv säästev jäätmehooldus. Hierarhiast lähtuvalt on jäätmekavale seatud kolm strateegilist eesmärki:

- **MEEDE 1:** Jäätmetekke vältimise edendamine ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine;
- **MEEDE 2:** Jäätmete kogumise ja taaskasutamise edendamine ning jäätmearuandluse tõhustamine;
- **MEEDE 3:** Jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine ning seire ja järelevalve tõhustamine.

Järgnevalt on kirjeldatud meetmeid ja tegevusi, mida kasutatakse Keila linnas eesmärkide saavutamiseks.

MEEDE 1: JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE EDENDAMINE JA JÄÄTMETE OHTLIKKUSE VÄHENDAMINE

Riigi jäätmekava 2014-2020 esimene strateegiline eesmärk on otseselt seotud jäätmetekke vältimise programmiga. Programmi eesmärgiks on parandada Eesti majanduse ressursitõhusust ja edendada jäätmetekke vältimist, sh vähendada jäätmete ohtlikkust, et alandada loodusressursside kasutust ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele.

Jäätmetekke vältimise programmi raames kavandatud tegevuste edukal rakendamisel saavutatakse järgmised tulemused:

- Eesti ettevõtjatel ja avaliku sektori organisatsioonidel on vahendid ja pädevus ressursitõhususe ja jäätmetekke vältimise põhimõtete laialdaseks rakendamiseks;

- Eesti tarbijad on teadlikud jäätmetekke vältimise võimalustest ning tahavad ja saavad panustada jäätmetekke vältimisse ja jäätmete korduskasutusse;
- Eesti õiguskeskkond soosib jäätmetekke vältimist, sh jäätmete korduskasutust.

Eesmärk 1: Elanikkonna ja ettevõtete jätkuv teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamise ja korduskasutuse võimaluste kohta, mille tulemusena suureneb liigiti kogumine ja väheneb jäätmete.

Tegevused:

- Korraldada ja läbi viia keskkonnateadlikkuse projekte ja kampaaniaid (koolides, lasteaedades jne);
- Korraldada ettevõtjatele/täiskasvanutele keskkonnavalaseid teavitusi, nõustamist ja koolitusi, et vähendada jäätmeteket;
- Jätkata keskkonnalehe väljaandmist Keila lehe lisalehena;
- Rõhutada sortimise kasulikkust nii elanikele (materjalne kasu) kui ka ühiskonnale ja keskkonnale;
- Koostöös jäätmekäitlejaga propageerida jäätmekäitlusteenuseid (nt pakendikott, aga ka jäätmejaamas vastuvõetavad jäätmed) ja jäätmekäitlusvõimalusi (biolagunevate jäätmete kohtkompostimine individuaalelamute juures),
- Linna ja jäätmejaama kodulehtedel jäätmekäitlusinfo ja jäätmehoolduseeskirja pidev ajakohastamine;
- Jäätmete mahapanekut keelavad sildid, kus prügistamine on probleemiks;
- Rajada õppeala, kus õpetatakse ringmajanduse põhimõtteid, kompostimist jmt, mis oleks suunatud lasteaialastest gümnaasiumi õpilasteni.

Valdav osa jäätmekäitlusprobleemidest tuleneb inimeste vähesest keskkonnateadlikkusest ning valmidusest seda infot vastu võtta. Vähenenud keskkonnateadlikkus suurendab jäätmekäitlusnõuete rikkumisi ning vähest jäätmete liigiti kogumist. Enamasti ei ole tegemist inimeste pahatahtlikkusega, üldiselt on tegemist konservatiivsete hoiakutega, mistõttu on raskendatud uue info vastu võtmine, teadvustamine ning seeläbi ka harjumuste (nt jäätmete sortimine tekkekohas) muutmine. Sellegipoolest tuleb elanikele perioodiliselt jäätmekäitluse nõudeid ja pakutavaid võimalusi meelde tuletada.

Igasuguste info- ja reklaammaterjalide rohkuse tõttu on vähenenud inimeste valmisolek infobrošüüride ja -voldikute lugemiseks, seetõttu ei ole eraldi sage infomaterjalide tootmine otstarbekas. Parim viis on vajalikku infot levitada ja meelde tuletada vähemalt kord aastas (soovituslikult sagedamalt) läbi kohaliku või muu piirkondliku ajalehe, aga ka linna kodulehel ja sotsiaalmeedias.

Keila linnas on oluline üldsuse harimine keskkonnateadlikkust edendavate projektide abil, eriti just noorte ja laste seas. Oluline on pidev koostöö haridusasutustega, et noored omandaks praktilisi kogemusi jäätmete sortimise, biolagunevate jäätmete kompostimise jms osas. Lisaks on oluline teavitustöö ajalehtedes ja kodulehe pidev ajakohastamine.

Eesmärk 2: Jäätmetekke vältimise edendamine ja korduskasutusse suunamine

Jäätmetekke vältimine on jäätmehierarhia kõige prioriteetsem tase, mida tuleks arvestada ja eelistada jäätmekäitluse korraldamisel. Jäätmetekke vältimise alla loetakse:

- Otsest vältimist – mõistlik tarbimine, keskkonna ja ressursse säästev tootmine;
- Korduskasutust – toote uuesti kasutamine esialgsel otstarbel;

- Korduskasutuseks ettevalmistamist – remontimine, ümberdisainimine, kontrollimine jne.

Jäätmetekke vältimise võimalused sõltuvad paljudest teguritest nagu majandusolukord, tarbijate teadlikkus, ressursitõhususe ja jäätmetekke vältimise meetmete rakendamise ulatus jne.

Olmejäätmete tekke vältimise edendamisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub suuresti nii pakendijäätmete, toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete tekkekoguste vähendamine. Elanikkonna teadlikkuse tõstmisel, teabe levitamisel ja jäätmete vältimisele suunatud initsiatiivide toetamisel ning vastavate tingimuste loomisel (nt kasutatud toodete korduskasutuseks tingimuste loomine) on omakorda võtmeroll kohalikel omavalitsustel. Oluline on arvesse võtta, et elanikel ja ettevõtetel peab olema võimalus panustada jäätmetekke vältimisse ja korduskasutusse.

Tegevused:

- Koostöö arendamine taaskasutusorganisatsiooniga, võimaldamaks kasutuskõlblike jalanõude ja riiete äraandmist ning seeläbi taaskasutuse propageerimist;
- Teavitada erinevate infokanalite kaudu kasutatud tekstiilijäätmete (rõivad, jalatsid, kangad jms) ära viimise võimalustest;
- Koostöö haridusasutuste ja ettevõtetega jäätmetekke vähendamiseks.

MEEDE 2: JÄÄTMETE KOGUMISE JA TAASKASUTAMISE EDENDAMINE NING JÄÄTMEARUANDLUSE TÕHUSTAMINE

Taaskasutuse suurendamisele aitab kaasa optimaalse jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku arendamine.

Riigi jäätmekava 2014-2020 üheks keerukamaks ülesandeks loetakse olmejäätmete ringlussevõtu sihtarvu täitmist. Selleks on vaja oluliselt suurendada olmejäätmetes sisalduvate biolagunevate jäätmete liigiti kogumist ja ringlusse suunamist. Biolagunevate jäätmete (eelkõige olmejäätmetes sisalduvate paber- ja biojäätmete) ringlussevõtu suurendamine eeldab nende jäätmete kogumise korraldamist. Peale kogumisvõrgustiku arendamise tuleks biolagunevate jäätmete ringlussevõtu suurendamiseks luua nõuetele vastavad käitluskohad biolagunevate jäätmete (sh köögijäätmete) ringlussevõtuks. Keila linnas on kavandamisel biojäätmete väärindamiskeskus, kuhu saab suunata biolagunevad jäätmed käitlemiseks.

Riigi jäätmekavaga 2014-2020 sätestatakse, et tootjatel ja/või tootjavastutusorganisatsioonidel on kohustus optimeerida probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumiskohtade asukohad nii, et kõigile elanikele üle Eesti oleksid tagatud võrdselt mugavad võimalused nimetatud jäätmete äraandmiseks.

Eesmärk 1: Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise üldine edasiarendamine

Tegevused:

- Järjepidev jäätmete korduv- ja taaskasutust suunav teadlikkuse edendamine;
- Sorditud jäätmete üleandmisvõimalustest teavitamine erinevates kanalites ja teadetetahvlitel;

- Avalikus ruumis paiknevate jäätmemahutite ühildamine – iga mahuti värv tähistab üht jäätmeliiki (nt mahutite eristamiseks kindlad värvid roheline – klaaspakend, sinine-paber- ja kartongpakend, kollane – segapakend);
- Selgesõnalised juhendid konteinerite peale/juurde, et milliseid jäätmeid võib ja milliseid ei või konteinerisse panna;
- Korterelemute juures paiknevate jäätmemahutite uuendamine;
- Jätkata paberi- ja kartongijäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames. Laiendada paberi- ja kartongijäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele kortermajadele sõltumata korterite arvust;
- Jätkata suurjäätmete liigiti kogumist korraldatud jäätmeveo raames;
- Motiveerida jäätmete eraldi kogumist – nt omavalitsuse poolne rahastus (tugi konteinerite soetamisel, äraveo kulude katmine kindlal perioodil vms);
- Tutvustada elanikele veebilehekülgi www.keilajaatmejaam.ee ning <https://kuhuviaa.ee/>, vältimaks segadust erinevate jäätmeliikide äraviimise kohta;
- Avalikel aladel (haljasalad, linnatänavad jm) jäätmete kogumiskonteinerite uuendamine, sh vähemalt kesklinna piirkonnas *Smart*-konteinerite paigaldamine, mis võimaldab segaolmejäätmete ja pakendijäätmete liigiti kogumist avalikel aladel.

Aastaks 2020 peaksid jäätmeseaduse § 136³ lähtuvalt olema saavutatud järgmised sihtarvud:

- Kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid (v.a. tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed) tuleb taaskasutada korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna vähemalt 50% ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas. Aastaks 2025 tõuseb olmejäätmete ringlussevõtu ja korduskasutamiseks ettevalmistamise sihttase 55%-ni, aastaks 2030 60%-ni, aastaks 2035 65%-ni. Aastaks 2035 ei tohi prügilasse ladestavate olmejäätmete osakaal olla enam kui 10%;

Ehitus- ja lammutusjäätmeid (v.a. sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas) tuleb taaskasutada korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna (sh tagasitäiteks, muude ainete asemel) vähemalt 70% ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas. Lähtuvalt pakendiseaduse § 36 tuleb pakendijäätmeid taaskasutada kogumassist vähemalt 60% kalendriaastas ning kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80% kalendriaastas. Sihtarvude täitmise tagamiseks tuleb taaskasutada kalendriaastas:

- 70% klaasijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- 70% paberi- ja kartongijäätmete kogumassist, kusjuures 60% kogumassist ringlussevõetuna;
- 60% metallijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- 55% plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45% plastijäätmete kogumassist ringlussevõetuna ja 22,5% plastijäätmete kogumassist uuesti plastiks töödelduna;
- 45% puidujäätmete kogumassist, kusjuures 20% kogumassist ringlussevõetuna.

Pakendijäätmete direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 alusel tuleb hiljemalt 31. detsembriks 2025 ringlusse võtta vähemalt 65% kogu pakendijäätmete massist ning pakendijäätmetes sisalduvate järgmiste materjalide massist vähemalt:

- Plast 50%;
- Puit 25%;

- Mustmetall 70%;
- Alumiinium 50%
- Klaas 70%;
- Paber ja kartong 75%.

Pakendijäätmete direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 kohaselt tuleb hiljemalt 31. detsembriks 2030 ringlusse võtta vähemalt 70% kogu pakendijäätmete massist ning pakendijäätmetes sisalduvate järgmiste materjalide massist vähemalt:

- Plast 55%;
- Puit 30%;
- Mustmetall 80%;
- Alumiinium 60%;
- Klaas 75%;
- Paber ja kartong 85%.

Vabariigi Valitsuse määruse nr 65 „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad“ § 7 lg 4 kohaselt tuleb alates 2019. aasta 1. jaanuarist koguda vähemalt 65% elektroonikaromudest, mis saadakse kalendriaasta jooksul kogutud elektroonikaromude massi jagamisel kolme eelmise aasta jooksul turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmise massiga aasta kohta.

Kohalik omavalitsus saab antud juhul kaasa aidata eeskätt pakendimaterjalide liigiti kogumise soodustamisega ja sellekohase teavitustööga. Pakendimaterjali materjalina ringlusesse suunamise eelduseks on maksimaalselt suures koguses puhta ja juba tekkekohas liigiti kogutud materjali tagamine. Määratud pakendimaterjalide ringlusse suunamise võimalused on tunduvalt väiksemad.

Eesmärk 2: Biolagunevate jäätmete kogumine: suurendada võimalusi biolagunevate jäätmete üleandmiseks ja vähendada biolagunevate jäätmete osakaalu ladestatavates olmejäätmetes

Tegevused:

- Edendada eramajades biolagunevate jäätmete kohtkompostimist. Eelistada jäätmete kompostimist kinnistes kompostimisnõudes;
- Jätkata biolagunevate jäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames. Laiendada biolagunevate jäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele kortermajadele, kus on enam kui kaks korterit ning eramajadele, kes kohapeal jäätmeid ei komposti;
- Biojäätmete väärindamiskeskuse rajamise arendamine jäätmejaama laiendusena.

Biolagunevate jäätmete osakaal segaolmejäätmetes on vastavalt uuringutele suur, mis näitab, et **antud jäätmeliigi kogumisele ja taaskasutamisele peaks pöörama suuremat tähelepanu.**

Riigi jäätmekavas 2014-2020 on jäätmete ringlussevõtu suunamise ja maksimaalse taaskasutamise üheks mõõdikuks sihttasemete saavutamised. Biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaaluks olmejäätmete kogumassist on 2020. aastaks määratud sihttase 13%. Jäätmeseaduse § 134 kohaselt ei tohi alates 2020. aasta 16. juulist prügilasse ladestavate olmejäätmete hulgas biolagunevaid jäätmeid olla üle 20 massiprotsendi.

Eesmärkide saavutamiseks on vajalik suurendada bioloogiliste jäätmete kohapealset kompostimist ning eraldada need segaolmejäätmetest. Biojäätmete tekkekohal kompostimise ja sortimise saavutamiseks on oluline järjepidev elanikkonna teavitamine. Omavalitsusel tuleb vahendada infot erinevates infokanalites.

Keila Linnavalitsuse poolt tellitud uuringu „Ringmajandusel põhineva biojäätmete käitluslahenduse väljatöötamine Keila linnale“ (2020) tulemusena soovitatakse Keila linnale biojäätmete vääridamiskeskuse ehitamist. Parimaks lahenduseks võiks olla kombinatsioon fermenteerimisest ning kompostimisest bioreaktori ja vihmausside abil. Antud lahendus pakuks lisandväärtust nii kohalikele elanikele kui ka lähedalasuvatele põllumeestele.

Eesmärk 3: Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise ja sortimise tõhustamine

Tegevused:

- Jätkata ehitus- ja lammutusloa taotlemisel andmete nõudmist jäätmete tekke hinnangulise koguse ja käitlemise kohta (ehitusprojekti koosseisus peab olema ka ehitusjäätmete käitluskava);
- Jätkata nõuet, et ehitise kasutusloa taotlusele ja/või kasutusteatisel lisatakse jäätmete käitlemist tõendavad dokumendid;
- Teostada järelevalvet ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise ja sortimisnõuete täitmise osas.

Ehitus- ja lammutusjäätmete tekkimine sõltub otseselt majanduslikust olukorrast: majanduskasvuga kaasneb suurem ehitus- ja lammutusjäätmete teke. Jäätmeseaduse kohaselt tuleb ehitus- ja lammutusjäätmeid taaskasutada 70% jäätmete kogumassist kalendriaastas. Eesmärgi täitmiseks tuleb jätkata ehitus- ja lammutusjäätmete vastuvõtmist Keila jäätmejaamas ning võimaluse korral taaskasutada jäätmeid tekkekohas ning jätkata liigiti kogumist.

Ehitus- ja lammutusloa taotlemisel peab olema näidatud jäätmete hinnanguline kogus ja liigitus vastavalt kehtivale jäätmeloendile, pinnasetööde mahtude bilanss, selgitused jäätmete liigiti kogumiseks ehitusplatsil ja jäätmete edasisele käitlusele suunamise kohta.

Kasutusloa saamiseks või pärast lammutuse teostamist peab omavalitsusele esitama andmed tekkinud jäätmekoguste ning jäätmete üleandmise kohta vastavate jäätmete käitlemiseks luba omavale ettevõttele.

Juhul, kui ehitus- ja lammutusjäätmete tekkekohas puudub võimalus nende sortimiseks või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, tuleb jäätmed sortimiseks üle anda vastavale jäätmeloaga jäätmekäitlusettevõttele.

Eesmärk 4: Pakendijäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku optimeerimine

Tegevused:

- Teavitada pakendijäätmete kogumise vajadusest ja võimalustest;
- Tutvustada eramajade omanikele järjepidevalt pakendikoti teenust;

Kaaluda pakendijäätmete liigiti kogumise lülitamist korraldatud jäätmeveo koosseisu. Sel juhul laiendada pakendijäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele elamutele (nii eramud, kui ka kortermajad). Riigi jäätmekavas 2014-2020 on määratud pakendijäätmete ringlussevõtu osakaal 60% pakendijäätmete kogumassist kalendriaastal. Pakendijäätmete kogumissüsteem

saab toimida edukalt üksnes juhul, kui toimub nende sortimine tekkekohas. Eesmärkide täitmiseks tuleb teha koostööd segapakendikonteineri haldajatega, jätkata koostööd taaskasutusorganisatsioonidega ning jätkata elanikkonna teavitamist.

MEEDE 3: JÄÄTMETEST TULENEVA KESKKONNARISKI VÄHENDAMINE NING SEIRE JA JÄRELEVALVE TÕHUSTAMINE

Jäätmetest tulenevat keskkonnariski tuleb vähendada jäätmete (sh ohtlike) käitlusvõimaluste parandamise kaudu. Jäätmed liigituvad ohtlikeks, kui neis sisalduvate ohtlike ainete tõttu on neil teatud kahjulik toime inimese tervisele, keskkonnale või varale. Toode, mis ei oma otsesest kahjulikku toimet, võib sisaldada aineid, millele tuleb jäätmekäitlusetapis pöörata eritähelepanu.

Eesmärk 1: Ohtlike jäätmete käitluse tõhustamine

Tegevused:

- Jätkata ohtlike jäätmete vastuvõttu Keila jäätmejaamas.

Ohtlike jäätmete kogumissüsteem on välja kujunenud jäätmejaama baasil. Jäätmete ohtlikkuse vähendamisel on esmatähtis koguda ohtlikud jäätmed tavajäätmetest eraldi ja nende õige käitlemine tegevusluba omava ettevõtte poolt.

Eesmärk 2: Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete kinnipidamise osas, mille tulemusena väheneb illegaalne jäätmekäitus

Tegevused:

- Tõhustada järelevalvet jäätmekäitluse keskkonnanõuete täitmise üle järelevalvespetsialisti poolt ja jäätmevaldaja registri pidamine.

Eesmärk 3: Jäätmehoolduse korraldamine ja kavandamine

Tegevused:

- Vaadata üle jäätmehooldusalased õigusaktid ning vajadusel neid uuendada;
- Korraldada perioodiliselt korraldatud jäätmeveo kontsessiooni hankeid;
- Vaadata perioodiliselt üle jäätmekava eesmärkide ja tegevuste täitmine.

Keila linna haldusterritooriumil ei asu ühtegi prügilat, mistõttu ei määrata jäätmekavas neile eraldi eesmärke.

4. TEGEVUSKAVA

Hetkeolukorra ja jäätmekoguste eeldatavate edasiste arengute analüüsi ning kokku lepitud eesmärkide seadmisel, tuleb edasi otsustada, kuidas neid eesmärke saab saavutada. Sellest lähtuvalt on koostatud Keila linna jäätmekava 2021-2026 tegevuskava.

Tegevuste maksumus on soovitatav täpsustada iga eelarve aasta jaoks eraldi, lähtudes eelkõige sellest, kui suuri summasid on võimalik kasutada. Samuti on tarvis analüüsida, millised tegevusmahud on eesmärkide täitmiseks vajalikud ning kui palju saab taotleda rahastamist muudest allikatest.

Oluline on omada ülevaadet, millised tegevused on täidetud ning millised mitte. Samuti võib tekkida vajadus uute tegevuste lisamiseks jäätmekavasse. Selleks on vajalik regulaarne jäätmekava ülevaatamine ning uuendamine.

4.1. Kogumissüsteemide valik

4.1.1. Olmejäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Kohaliku omavalitsuse jäätmehooldussüsteem tugineb jäätmeseaduses sätestatudle. Lähtuvalt seaduse § 66 lg 2 on omavalitsusüksusel kohustus korraldada jäätmevedu segaolmejäätmetele ja nende sortimisjäakidele olmejäätmete tekkekohas.

Keila linna haldusterritooriumil teostab korraldatud jäätmevedu alates 2016. aasta kolmandast kvartalist kogu haldusterritooriumil Eesti Keskkonnateenused AS. Korraldatud jäätmeveo leping kehtib kuni 31.07.2021. Seega tuleb 2021. a esimeses pooles korraldada uus korraldatud jäätmeveo konkurss vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Jäätmete liigiti sortimise edasiarendamise üheks võimalikuks tegevuseks oleks uute jäätmeliikide kaasamine korraldatud jäätmeveoga. Näiteks pakendijäätmete kaasamine korraldatud jäätmeveo alla suurendaks pakendijäätmete liigiti kogumist.

Keskkonnaministri 16.01.2007 määruses nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ on toodud olmejäätmete liigid, mida tuleb tekkekohas liigiti koguda (§ 3 lg 2).

4.1.2. Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Ohtlike jäätmeid on Keila linnas võimalik üle anda Keila jäätmejaama. Ohtlikest jäätmetest võtab asbesti vastu ka ettevõtte OÜ Makrokapital (Tehase 5). Oluline on tagada ohtlike jäätmete vastuvõtt jäätmejaamas, st ka jäätmejaama hooldust ning järelevalvetõhustamist. Elanikkonnale ohtlike jäätmete mõju selgitamine, nende üleandmise võimaluste ja antud jäätmeliigi olulisuse kohta tuleb pidevat teavitustööd teha.

4.1.3. Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Keila linnas soositakse jäätmete kohtkogumist, mistõttu on soositud ka kortermajade pakendikonteinerid ning eramajade pakendikoti teenus. Keila linn on uuendamas ka avalike

alade jäätmekonteinereid – kesklinna piirkonnas saavad vanad konteinerid asendatud *smart*-konteineritega, et tekiks ühtne avalik konteinerpark (vt ptk 4.3).

4.1.4. Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Sortimisuuringu kohaselt on biojäätmete sisaldus segaolmejäätmetes 31,74 massiprotsenti. Keila linnas on liigiti kogutud biolagunevate jäätmete osakaal olnud kõige rohkem 58,13% (2018. aastal), kuid tagamaks seaduses sätestatud sihtmäära täitmist, peaks liigiti kogutud biolagunevate jäätmete osakaal olema 60-65%. Seepärast on Keila linnas vaja panna suuremat rõhku biolagunevate jäätmete liigiti kogumisele. Uue korraldatud jäätmeveo hankesse tuleks biolagunevate jäätmete liigiti kogumine teha kohustuslikuks kogu linna ulatuses alates enam kui kahe korteriga korterelamutest. Samuti tuleks ka edaspidi propageerida tekkekohal kompostimist, kui see võimalus on olemas.

Keila Linnavalitsuse poolt tellitud uuringu „Ringmajandusel põhineva biojäätmete käitluslahenduse väljatöötamine Keila linnale“ (2020) tulemusena soovitatakse Keila linnale biojäätmete väärimiskeskuse ehitamist. Parimaks lahenduseks võiks olla kombinatsioon fermenteerimisest ning kompostimisest bioreaktori ja vihmausside abil. Antud lahendus pakuks lisandväärtust nii kohalikele elanikele kui ka lähedalasuvatele põllumeestele.

4.1.5. Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Olmes tekkinud ehitus- ja lammutuspraht viiakse ära korraldatud jäätmeveoga, kui eelnevalt on jäätmevedajaga aeg kokkulepitud. Ehitus- ja lammutusjäätmeid saab viia ka Keila jäätmejaama ning OÜ Makrokapitali, kus ehitusjäätmete vastuvõtt toimub vastavalt hinnakirjadele. Ehitusobjektidel tuleb igakordselt tagada ehitus- ja lammutusjäätmete sortimine. Ehitus- ja lammutusjäätmed tuleb üle anda registreerimistõendit või jäätmeluba omavale isikule.

4.1.6. Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem

Komplektseid elektroonikaromusid saab tasuta viia Keila jäätmejaama, mittekomplektsete elektroonikaromude tagastamine toimub vastavalt hinnakirjale.

4.1.7. Kantavate patareide ja akujäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Kasutatud patarei- ja akujäätmeid võtab tasuta vastu Keila jäätmejaam. Keila linnas asuvad patareide kogumiskastid:

- Grossi Toidukaubad kaupluses (Piiri 5);
- Keila Bauhofis (Paldiski mnt 35);
- Keila Mini Rimis (Pae 9);
- Keila Selveris (Piiri tn 12);
- Olerexi tanklas (Põhjakaare 8);
- Keila Maximas (Tallinna mnt. 25).

4.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine

Korraldatud jäätmevedu teostab Keila linnas alates 2016. aasta kolmandast kvartalist kogu haldusterritooriumil Eesti Keskkonnateenus AS. Kogu Keila linna haldusterritoorium kuulub ühe jäätmeveo piirkonna alla.

Jäätmeseaduse muudatusega kehtestati alates 01.01.2011 senisest rangem kord korraldatud jäätmeveost vabastamisel. Jäätmeseaduse § 69 lg 5¹ alusel jäätmevaldaja, kes ei esita 20. jaanuariks (seaduses nimetatud tähtajaks) kinnitust kinnistul mitte elamise kohta, loetakse korraldatud jäätmeveoga liitunuks 21. jaanuarist alates. Vastavalt jäätmeseaduse § 69 lg 4 on vabastamine lubatud vaid juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistul ei kasutata ning jäätmevaldaja on esitanud vastava sisulise taotluse. Jäätmeseaduse § 69 lg 4¹ alusel on korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest vabastatud isikud, kellel on keskkonnakaitseleuba. Kusjuures, jäätmeveoga liitumisest vabastamise määramiseks peab kohaliku omavalitsuse üksus eelnevalt kohapeal kontrollima, et jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamise asjaolud on tõesed ja vabastamist võimaldavad.

Jäätmekäitluse seisukohast on oluline, et korraldatud jäätmevedu toimiks katkematult, seetõttu korraldatakse jäätmeveo hankeperioodi lõppedes uus konkurss jäätmevedaja leidmiseks lähtuvalt kehtivast seadusandlusest. Keila linna korraldatud jäätmeveo hankeleping lõpeb 2021. aasta kolmandas kvartalis.

Üldjuhul valitakse korraldatud jäätmeveo perioodi lõppemise ajaks teenuste kontsessiooni teel uus jäätmevedaja, kes hakkab tegutsema kohe kui vastav tähtaeg saabub. Sageli ei ole see aga võimalik tulenevalt korraldatud jäätmeveoga seotud vaidlustest. Vaidluste lahendamine on pikaajaline, mistõttu ei rakendu korraldatud jäätmevedu koheselt ning kehtib vabaturu olukord. Vabaturu piirkondades üldjuhul on oluliselt kõrgem jäätmeveo hind ning kohati ka madalam teenuse kvaliteet. Sellist olukorda on võimalik vältida, kui on võimalus pikendada lepingut olemasoleva jäätmevedajaga. Korraldatud jäätmeveo vaidluste korral pikendatakse lepingut olemasoleva jäätmevedajaga.

Keila linnavalitsus kaalub korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikide laiendamist pakendijäätmete näol. Samuti soovitakse kogu linna ulatuses (olenemata elamu korterite arvust) teha kohustuslikuks ka paberi- ja kartongijäätmete liigiti kogumine. Enne sortimissüsteemi uuendamist, oleks otstarbekas elanike seas viia läbi uuring, selgitamaks välja, milline oleks valmisolek uue ja laiema sortimissüsteemi vastu. Samuti tuleks hinnata kaasuvaid kulusid nii elanikele kui ka omavalitsusüksusele.

Korraldatud jäätmevedu kohaldatakse järgmistele jäätmeliikidele ning laiendatakse jäätmete liigiti kogumise kohustust uue korraldatud jäätmeveo konkursi raames:

- Segaoalmejäätmed;
- Paberi- ja kartongijäätmed –korterielamutel ja ettevõtetal-asutustel, kellel tekib 30 kg või rohkem paberi- ja kartongijäätmeid nädalas;
- Biologunevad köögi- ja sööklajajäätmed – elamutel, kus on enam kui kaks korterit;
- Suurjäätmed;

Kaaluda pakendijäätmete liigiti kogumise lülitamist korraldatud jäätmeveo koosseisu. Sel juhul laiendada pakendijäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele elamutele (nii eramud, kui ka kortermajad).

Kokku kogutud segaolmejäätmed suunatakse edasi Iru jäätmepõletusjaama ning köögi- ja sööklajäätmed suunatakse Jõelähtmele aunkompostimisse. Kui Keila linnas arendatakse välja biojäätmete väärindamiskeskus, siis selle valmimise järgselt suunatakse biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed lõppkäitluseks vastavasse keskusesse.

4.3. Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine

Keila linnas on 2021. aasta alguse seisuga üks jäätmejaam ning üks jäätmekogumispunkt OÜ Makrokapital.

Keila jäätmejaama (Uus-Paldiski tee 6) on linna elanikel võimalik üle anda nii tavajäätmeid kui ka ohtlikke jäätmeid. Jäätmejaam asub Keila reoveepuhastusjaama kõrval, linna kirdeosas haldusterritooriumi piiri ääres. Jäätmejaam on lihtsasti autoga ligipääsetav ning pole kaugel ka elamupiirkonnast.

Keila linnas on kuus segapakendi, üks klaaspakendi, üks paberi- ja kartongijäätmete ning kaks tekstiilijäätmete konteinerit.

Liigiti kogumise arendamist linnaruumis saab lahendada läbi *smart*-konteinerite. Avaliku konteinerpargi uuendamise läbi on elanikel võimalik jäätmeid sorteerida ka linna peal liikudes. *Smart*-konteinerites on võimalik liigiti koguda pakendeid (k.a. taarapakendid) ning eraldi koguda segajäätmeid. Esialgu puudutaks konteinerpargi uuendamine Keila kesklinna, kuid tuleviku perspektiivina saaks käsitleda nii uusi asukohti kui ka teisi jäätmeliike.

Keila Linnavalitsuse poolt tellitud uuringu „Ringmajandusel põhineva biojäätmete käitluslahenduse väljatöötamine Keila linnale“ (2020) tulemusena soovitatakse Keila linnale biojäätmete väärindamiskeskuse ehitamist. Parimaks lahenduseks võiks olla kombinatsioon fermenteerimisest ning kompostimisest bioreaktori ja vihmausside abil.

4.4. Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Keskkonnaministri 16.01.2007 määrusega nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ § 4 lg 2 sätestatakse, et sama määruse § 3 lg 2 nimetatud jäätmeliikide sortimise ja liigiti kogumise tähtajad jäätmeliikide kaupa määrab kohaliku omavalitsuse üksus oma jäätmehoolduseeskirjaga vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavale kooskõlas jäätmeseaduse § 42 lg 2 p ja § 71 lg 2 p 11 sätestatuga.

Tabel 4.1. Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa Keila linnas

Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
Paber ja kartong (20 01 01)	Jätkata paberi- ja kartongijäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames.	Tähtaeg 01.09.2021

Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
	Laiendada paberi- ja kartongijäätmete kogumist korraldatud jäätmeveoga kõikidele korterelamutele sõltumata korterite arvust. Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib
Plastid (20 01 39)	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib
Metallid (20 01 40)	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib
Klaas (20 01 02)	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib
Biologunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 01)	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas Biologunevate jäätmete kohtkompostimise edendamine Keila aedlinnas	Toimib 31.12.2026
Biologunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08)	Jätkata biologunevate jäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames. Laiendada biologunevate köögi- ja sööklajajäätmete kogumist korraldatud jäätmeveoga kõikidele korterelamutele, kus on enam kui 2 korterit. Biojäätmete väärimiskeskuse rajamise arendamine. Vastuvõtt Keila jäätmejaamas Biologunevate jäätmete kohtkompostimise edendamine Keila aedlinnas	Tähtaeg 01.09.2021 31.12.2026 Toimib 31.12.2026
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib

Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
Pakendid (15 01), sh a) Paber- ja kartongpakendid (15 01 01); b) Plastpakendid (15 01 02); c) Puitpakendid (15 01 03); d) Metallpakendid (15 01 04); e) Komposiitpakendid (15 01 05); f) Klaaspakendid (15 01 07); g) Tekstiilpakendid (15 01 09); h) Muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid.	Avalikud kogumiskonteinerid Vastuvõtt Keila jäätmejaamas Avalike alade konteinerpargi uuendamine Kaaluda pakendijäätmete liigiti kogumise lülitamist korraldatud jäätmeveo koosseisu. Sel juhul laiendada pakendijäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele elamutele (nii eramud, kui ka kortermajad). Vajadusel rakendada alates järgmisest korraldatud jäätmeveo konkursist 2026. a.	Toimib Toimib Tähtaeg 31.12.2026 Tähtaeg 31.12.2026
Puit (20 01 38);	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11);	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas OÜ Makrokapital avalik kogumiskonteiner Avalik kogumiskonteiner	Toimib Toimib Toimib
Suurjäätmed (20 03 07);	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas Vastuvõtt OÜ Makrokapitalis	Toimib Toimib

Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
	Jätkata suurjäätmete kogumist korraldatud jäätmeveoga.	Toimib
Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*“ tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Vastuvõtt Keila jäätmejaamas	Toimib

4.5. Teavituskampaniad

Hästi toimiva jäätmehooldussüsteemi seisukohalt on oluline, et elanikkond mõistaks ja toetaks jäätmehooldussüsteemi. Avalikkuse teadlikkuse parendamine on aga pikaajaline protsess, millega tuleb järjepidevalt tegeleda.

Keskkonnahariduse üldine suunamine toimub koostöös Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti ja Haridus- ja teadusministeeriumiga. Keskkonnaameti keskkonnahariduse osakonna ja regiooni spetsialistide kaudu toimib elanikkonna teadlikkuse tõstmine praktiliste õppeprogrammide ja kampaniate kaudu.

Lisaks riikliku tasandi organisatsioonidele, tegelevad jäätmealase teavitustööga ka kohaliku omavalituse üksused, jäätmekäitlejad, taaskasutus- ja tootjavastutusorganisatsioonid ning muud eelpool nimetatud keskkonnaorganisatsioonid.

Omavalitsusüksus kehtestab eeskirjad ja loob eeldused jäätmete kogumise mitmesugusteks võimalusteks, kuid tema ülesandeks on ka piirkonna elanike ja ettevõtjate teavitamine. Kuna linna lehes puudub eraldi jäätmealane rubriik, on oluline, et jäätmekava piirkonna linna kodulehel oleks ajakohane info alati kättesaadav. Samuti on omavalituse elanikele abiks veebilehekülg www.kuhuviaa.ee, kus on esitatud pakendikonteinerite (kaardil tähistatud prügikastiga), taaraautomaadid (kaardil tähistatud purgiga), jäätmejaamad (kaardil tähistatud ehitisega) jms. Veebilehelt on võimalik saada täpsemat informatsiooni ka jäätmete sorteerimise kohta. Keskkonnaministeerium on loonud ka veebilehe (www.lõke.ee), kuhu on koondatud info jäätmete põletamisega kaasnevast keskkonna- ja terviseohust ning jäätmete keskkonnasäästlikkusest utiliseerimise võimalustest.

Keila Linnavalitsuse poolt tellitud uuringus „Ringmajandusel põhineva biojäätmete käitluslahenduse väljatöötamine Keila linnale“ tuli küsitlusest välja, et Keila linna elanikud pooldaksid Keila Lehes püsivat jäätmealast rubriiki, n.ö rohelist lehekülge. Kuna paberlehte loevad igas vanuses kohalikud, oleks antud viis parim informatsiooni jagamise meetod. Kuna Keila Leht ilmub neli korda kuus, siis oleks linna elanikel pidev ülevaade erinevatest jäätmealastest murekohtadest ning samuti saaks kaasata lehte ka teisi keskkonnaalaseid teemasid. Ajakohase jäätmealase info saamiseks on hetkel Keila linna jäätmejaamal koduleht www.keilajaatmejaam.ee, mida saab ka edasi arendada. Samuti ilmub üks kord aastas Keila lehe lisalehena Keskkonnaleht.

Kuna inimeste hoiakud hakkavad kujunema juba väga varajases eas, on oluline teha koos- ning teavitustööd koolide ja lasteaedadega.

4.6. Jäätmehoolduse rahastamine

Jäätmehoolduse arendamine on jäätmealase teabe levitamine, jäätmealane nõustamine ja jäätmehoolduse kavandamine või muu tegevus, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset. Jäätmehoolduse arendamist korraldavad omavalitsusorganid (Jäätmeseadus § 12) koostatud jäätmekava alusel. Jäätmehoolduse arendamise põhieesmärkideks on jäätmehoolduse süsteemi korrastamine, infrastruktuuri arendamine ja haldamine ning järelevalve ja jäätmehoolduse suunamine. Jäätmeseaduse § 66 lg 5 kohaselt peavad jäätmekäitluskoha rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veo ja veo ettevalmistamisega seotud kulud olema kaetud jäätmeveo teenustasuga, st jäätmevaldaja ehk saastaja tasutud.

Vastavalt Jäätmeseadusele tuleb jäätmehoolduse arendamist toetada. Varasemalt laekus kohaliku omavalitsuse eelarvesse raha ka saastetasudelt. Seoses Jäätmeseaduse muudatustega toetatakse kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduse arendamist vastavalt riigieelarve võimalustele. Saastetasu pidi toetama omavalitsuse poolt tehtavaid investeeringud jäätmemajanduse edendamiseks ning katma rajatud infrastruktuuri ülalpidamiskulusid.

Riigikogu võttis vastu 16.10.2018 Sotsiaalmaksuseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse, jäätmeseaduse ja sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse, millega tunnistati kehtetuks Jäätmeseaduse § 72, mis sätestas, et vastavalt riigieelarve võimalustele antakse kohaliku omavalitsuse üksustele toetust jäätmehoolduse arendamise kulude osaliseks katmiseks teatud tingimuste täitmisel. Alates 30. oktoobrist 2018 rahastab jäätmehoolduse arendust kohalik omavalitsusüksus. Riigipoolne toetus jäätmehoolduse arendamiseks jätkub riiklike toetusprogrammide kaudu.

Lisaks riigi toetusele on võimalik investeeringute puhul saada tuge erinevatest fondidest (nt Keskkonnainvesteeringute Keskus). Probleemiks võib nendel juhtudel osutada asjaolu, et jäätmekäitluse infrastruktuuri arendamisel eraldatakse raha eelisjärjekorras arendustegevustele, mis toimuvad koostöös teiste omavalitsustega või taotlejaks on kohalikule omavalitsusele kuuluv äriühing, mitte omavalitsus ise.

Keila linna haldusterritooriumil rahastatakse jäätmehooldust järgmistest allikatest:

- Keila linna eelarve;
- Jäätmevaldajad;
- Taaskasutus- ja tootjavastutusorganisatsioonid;
- Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Kohalike omavalitsuste poolsed kulutused jäätmehoolduse korraldamisel ja arendamisel pannakse paika iga-aastaste eelarvete koostamisel. Keila linna 2021. aasta jäätmemajanduse eelarve on toodud lisa 3 ptk-s 1.3.3 Joonis 1.21.

4.7. Jäätmekava 2021-2026 rakendusplaan

Tabelis 4.2 on toodud Keila linna jäätmekava 2021-2026 rakendusplaan. Tegevuste maksumus on soovitatav täpsustada iga eelarveaasta jaoks eraldi. Lähtuda tuleks eelkõige sellest, kui suuri summasid on võimalik kasutada ning analüüsides, millised tegevusmahud on eesmärkide täitmiseks vajalikud ning kui palju saab taotleda rahastamist muudest allikatest.

Oluline on omada ülevaadet, millised tegevused on täidetud, millised mitte. Samuti võib tekkida vajadus uute tegevuste lisamiseks jäätmekavasse. Selleks on vajalik regulaarne jäätmekava ülevaatamine ja uuendamine.

Maksumuse lahtris on ühe tärniga (*) tähistatud tegevused, mille maksumus pole teada ning kahe tärniga (**) tähistatud tegevuste puhul on eeldada tegevuskulu.

Tabel 4.2. Keila linna jäätmekava 2021-2026 rakenduskava

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
MEEDE 1: JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE EDENDAMINE JA JÄÄTMETE OHTLIKKUSE VÄHENDAMINE						
1.1	Elanikkonna ja ettevõtete jätkuv teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamise ja korduvkasutuse võimaluste kohta, mille tulemusena suureneb liigiti kogumine ja väheneb jäätmeteke.			2021-2026	KOV	
1.1.1	Korraldada ja läbi viia keskkonnateadlikkuse projekte ja kampaaniaid (koolides, lasteaedades jne);	Keila linna elanikkonna ja ettevõtjate teadlikkus jäätmetekke vältimisest on kasvanud	KOV, haridusasutused, ettevõtted	2021-2026	KOV, organisatsioonid ja haridusasutused	2500-5000 eurot aastas
1.1.2	Korraldada ettevõtjatele/täiskasvanutele keskkonnavalaseid teavitusi, nõustamist ja koolitusi, et vähendada jäätmeteket			2021-2026	KOV, fondid	
1.1.3	Jätkata keskkonnalehe väljaandmist Keila lehe lisalehena;		KOV	2021-2026	KOV	**
1.1.4	Rõhutada sortimise kasulikkust nii elanikele (materiaalne kasu) kui ka ühiskonnale ja keskkonnale	Väheneb segaolmejäätmete osakaal ning suureneb liigiti kogumise osakaal	KOV, Keskkonnaamet	2021-2026	KOV	**
1.1.5	Koostöös jäätmekäitlejaga propageerida jäätmekäitlusteenuseid (nt pakendikott, aga ka jäätmejaamas vastuvõetavad jäätmed) ja jäätmekäitlusvõimalusi (biolagunevate jäätmete kohtkompostimine individuaalelamute juures)	Väheneb pakendi- ja biojäätmete osakaal segaolmejäätmes ning liigiti kogumise osakaal suureneb	KOV, jäätmekäitlejad, Tootjavastutus-organisatsioonid	2021-2026	KOV, jäätmekäitlejad	**

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
1.1.6	Linna ja jäätmejaama kodulehtedel jäätmekäitlusinfo ja jäätmehoolduseeskirja pidev ajakohastamine	Koduleht on ajakohastatud	KOV	2021-2026	KOV	**
1.1.7	Jäätmete mahapanekut keelavad sildid, kus prügistamine on probleemiks	Väheneb jäätmete ulaladestus, järelevalve tõhustamine	KOV	2021-2026	KOV	500 eurot
1.1.8	Rajada õppeala, kus õpetatakse ringmajanduse põhimõtteid, kompostimist jmt, mis oleks suunatud lasteaiast gümnaasiumi õpilasteni..	Suureneb noorema põlvkonna keskkonnaalane teadlikkus	KOV, haridusasutused	2021-2026	KOV, fondid, KIK	150 000 eurot
1.2	Jäätmetekke vältimise edendamine ja korduskasutusse suunamine			2021-2026	KOV	
1.2.1	Koostöö arendamine taaskasutusorganisatsiooniga, võimaldamaks kasutuskõlblike jalanõude ja riiete äraandmist ning seeläbi taaskasutuse propageerimist	Suureneb taaskasutuse osakaal	KOV, taaskasutus-organisatsioonid	2021-2026	KOV	**
1.2.2	Teavitada erinevate infokanalite kaudu kasutatud tekstiiljätmete (rõivad, jalatsid, kangad jms) ära viimise võimalustest	Elanikel on kindel ülevaade jäätmete äraandmise võimalustest	KOV	2021-2026	KOV	**
1.2.3	Koostöö haridusasutuste ja ettevõtete jäätmetekke vähendamiseks	Elanikkonnal ja ettevõtetel on arusaam jäätmete vähendamise vajalikkusest	KOV, haridusasutused, ettevõtted	2021-2026	KOV	**
MEEDE 2: JÄÄTMETE KOGUMISE JA TAASKASUTAMISE EDENDAMINE NING JÄÄTMEARUANDLUSE TÕHUSTAMINE						
2.1	Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise üldine edasiarendamine			2021-2026	KOV	

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
2.1.1	Järjepidev jäätmekorduv- ja taaskasutust suunav teadlikkuse edendamine	Suureneb taaskasutusmäär ning jäätmekogused vähenevad	KOV, Keskkonnaamet	2021-2026	KOV, fondid	**
2.1.2	Sorditud jäätmekogude ülevõimeldamisest teavitamine erinevates kanalites ja teadetetahvlitel	Elanikel on kindel ülevõimeldamise äraandmise võimalustest	KOV	2021-2026	KOV, Tootjavastutusorganisatsioonid, fondid	**
2.1.3	Avalikus ruumis paiknevate jäätmekogude ühildamine – iga mahuti värv tähistab üht jäätmeliiki (nt mahutite eristamiseks kindlad värvid roheline – klaaspakend, sinine-paber- ja kartongpakend, kollane – segapakend)	Keila linna elanikel on kindel arusaam, et kuhu mis jäätmekogud tuleb panna. Seeläbi suureneb liigiti kogumise osakaal	KOV, jäätmekäitlejad	2021-2026	KOV, Tootjavastutusorganisatsioonid	10 000 eurot
2.1.4	Selgesõnalised juhendid konteinerite peale/juurde, et milliseid jäätmekogud võib ja milliseid ei või konteinerisse panna			2021-2026		
2.1.5	Korterelamute juures paiknevate jäätmekogude uuendamine	Paraneb jäätmekogumise visuaalne väljanägemine	KOV, korteriühendused	2021-2026	KOV	Ühe jäätmekogumaja ehitamiseks kuni 3000 eurot. Kortereid toetatakse kuni 50% ulatuses.
2.1.6	Jätkata paberi- ja kartongijäätmekogumise korraldatud jäätmekogumise raames. Laiendada paberi- ja kartongijäätmekogumise liigiti	Suureneb paberi- ja kartongijäätmekogumise liigiti kogumise osakaal	KOV	2021-2026	KOV, jäätmekogumise korraldajad	Vastavalt korraldatud jäätmekogumise teenustasule.

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
	kogumise kohustust kõikidele kortermajadele sõltumata korterite arvust					
2.1.7	Jätkata suurjäätmete liigiti kogumist korraldatud jäätmeveo raames	Väheneb segaolmejäätmete teke, suureneb jäätmete liigiti kogumine, väheneb ulaladestamine	KOV	2021-2026	KOV, jäätmevaldajad	Vastavalt korraldatud jäätmeveo teenustasule.
2.1.8	Motiveerida jäätmete eraldi kogumist – nt omavalitsuse poolne rahastus (tugi konteinerite soetamisel, äraveo kulude katmine kindlal perioodil vms)	Suureneb jäätmete liigiti kogumise osakaal	KOV	2021-2026	KOV	**
2.1.9	Tutvustada elanikele veebilehekülgi www.keilajaatmejaam.ee ning https://kuhuvii.ee/ , vältimaks segadust erinevate jäätmeliikide äraviimise kohta	Elanikel on kindel arusaam jäätmete üleandmise võimalustest	KOV	2021-2026	KOV	**
2.1.10	Avalikel aladel (haljasalad, linnatänavad jm) jäätmete kogumiskonteinerite uuendamine, sh vähemalt kesklinna piirkonnas <i>Smart</i> -konteinerite paigaldamine, mis võimaldab segaolmejäätmete ja pakendijäätmete liigiti kogumist avalikel aladel	Suureneb jäätmete liigiti kogumise osakaal, väheneb segaolmejäätmete teke, väheneb ulaladestamine	KOV	2021-2026	KOV, KIK, fondid	<i>Smart</i> -konteinerid 170 000 €

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
2.2	Biologunevate jäätmete kogumine: suurendada võimalusi biologunevate jäätmete üleandmiseks ja vähendada biologunevate jäätmete osakaalu ladestatavates olmejäätmetes			2021-2026	KOV	
2.2.1	Edendada eramajades biologunevate jäätmete kohtkompostimist	Väheneb biologunevate jäätmete osakaal segaolmejäätmetes ning seeläbi suureneb jäätmete liigiti kogumise osakaal	KOV	2021-2026	KOV	**
2.2.2	Jätkata biologunevate jäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames. Laiendada biologunevate jäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele kortermajadele, kus on enam kui kaks korterit ning eramajadele, kes kohapeal jäätmeid ei komposti		KOV	2021-2026	KOV	Vastavalt korraldatud jäätmeveo teenustasule.
2.2.3	Biojäätmete väärindamiskeskuse rajamise arendamine jäätmejaama laiendusena	Suureneb biojäätmete ümbertöötlemise osakaal, paraneb kohaliku toidu kvaliteet	KOV	2021-2026	KOV, Euroopa Liit, fondid	<i>Tehnoloogia:</i> 1 230 850 € <i>Hooned:</i> 500 000 € KOKKU: 1 730 850 €
2.2.3.1	Väärindamiskeskuse projekteerimine ja rahastuse taotlemine			2021-2023		
2.2.3.2	Väärindamiskeskuse väljaehitamine			2023-2026		
2.3	Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise ja sortimise tõhustamine			2021-2026	KOV	
2.3.1	Jätkata ehitus- ja lammutusloa taotlemisel andmete nõudmist jäätmete tekke hinnangulise koguse ja käitlemise kohta (ehitusprojekti koosseisus peab olema ka ehitusjäätmete käitluskava);	Väheneb ehitus- ja lammutusjäätmete illegaalne kõrvaldamine. Suureneb ülevaade tekkinud jäätmemahjustest	KOV	2021-2026	KOV	*

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
2.3.2	Jätkata nõuet, et ehitise kasutusloa taotlusele ja/või kasutusteatisel lisatakse jäätmete käitlemist tõendavad dokumendid		KOV	2021-2026	KOV	**
2.3.3	Teostada järelevalvet ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise ja sortimisnõuete täitmise osas		KOV	2021-2026	KOV	**
2.4	Pakendijäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku optimeerimine			2021-2026	KOV	
2.4.1	Teavitada pakendijäätmete kogumise vajadusest ja võimalustest	Elanikel on kindel arusaam neile pakutavatest võimalustest ning seeläbi suureneb pakendijäätmete liigiti kogumise osakaal.	KOV, Keskkonnaamet, jäätmekäitlejad	2021-2026	KOV, Tootjavastutus-organisatsioonid	**
2.4.2	Tutvustada eramajade omanikele järjepidevalt pakendikoti teenust			2021-2026		**
2.4.3	Kaaluda pakendijäätmete liigiti kogumise lülitamist korraldatud jäätmeveo koosseisu. Sel juhul laiendada pakendijäätmete liigiti kogumise kohustust kõikidele elamutele (nii eramud, kui ka kortermajad)		KOV	2021-2026	KOV	Vastavalt korraldatud jäätmeveo teenustasule.
MEEDE 3: JÄÄTMETEST TULENEVA KESKKONNARISKI VÄHENDAMINE NING SEIRE JA JÄRELEVALVE TÕHUSTAMINE						
3.1	Ohtlike jäätmete käitluse tõhustamine			2021-2026	KOV	
3.1.1	Jätkata ohtlike jäätmete vastuvõttu Keila jäätmejaamas	Ohtlike jäätmete liigiti kogumise osakaal püsib kõrgena	KOV	2021-2026	KOV	40 000 eurot aastas
3.2	Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete kinnipidamise osas, mille tulemusena väheneb illegaalne jäätmekäitus			2021-2026	KOV	

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamisallikad	Maksumus (eurot) kokku
3.2.1	Tõhustada järelevalvet jäätmekäitluse keskkonnanõuete täitmise üle järelevalvespetsialisti poolt ja jäätmevaldaja registri pidamine	Väheneb illegaalne jäätmetest vabanemine. KOV-il on parem arusaam jäätmekäitlusega seotud probleemidest	KOV	2021-2026	KOV	*
3.3	Jäätmehoolduse korraldamine ja kavandamine			2021-2026	KOV	
3.3.1	Vaadata üle jäätmehooldusalased õigusaktid ning vajadusel neid uuendada	KOV-i õigusaktid on ajakohased	KOV	2021-2026	KOV	**
3.3.2	Korraldada perioodiliselt korraldatud jäätmeveo kontsessiooni hankeid	Omavalitsuses toimub katkematult korraldatud jäätmevedu	KOV	2021-2026	KOV	*
3.3.3	Vaadata perioodiliselt üle jäätmekava eesmärkide ja tegevuste täitmine	Tegevuskava eesmärkide täitmise jälgimine ja ülevaate saamine. Jäätmekava on ajakohane	KOV	2021-2026	KOV	**

KASUTATUD ALLIKAD

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad. (2009). RT I 2009, 22, 137

Euroopa Roheline kokkulepe. (2019)

Jäätmeseadus. (2004). RT I 2004, 9, 52

Keila jäätmejaama koduleht <http://www.keilajaatmejaam.ee/>

Keila linna jäätmehoolduseeskiri. (2016). RT IV, 05.03.2016, 32

Keila Linnavalitsuse koduleht <https://www.keila.ee/>

Keskkonnaamet. (2014). Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal

Keskkonnaministeerium. (2014). Riigi jäätmekava 2014-2020

Keskkonnaministeerium. (2018). Euroopa maastikukonventsioon – jäätmed.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus. (2005). RT I 2005, 15, 87

Keskkonnatasude seadus. (2005). RT I 2005, 67, 512

Nutriloop OÜ. (2020). Ringmajandusel põhineva biojäätmete käitluslahenduse väljatöötamine Keila linnale

Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused. (2007). RT I 2007, 9, 140

Pakendiseadus. (2004). RT I 2004, 41, 278

Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad. (2008). RT I 2008, 37, 221

Põllumajandusplastist tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad. (2013). RT I, 19.02.2013, 13

Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord. (2010). RT I 2010, 42, 249

SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus. (2020). Segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise ja koguste uuring

Statistikaameti statistika andmebaas

Tekku, J., Kõll, K. (2019). Keila linna rahvastikuprognos

LISAD

Lisa 1. Jäätmehoolduse õiguslikud alused

Lisa 2. Jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale

Lisa 3. Jäätmehoolduse hetkeolukorra kirjeldus